

kunne påregnes meddelt i tilfælde, hvor den erhvervede ejendom skønnes at kunne sammenlægges med en erhververen i forvejen tilhørende ejendom i overensstemmelse med bestemmelserne i forslaget § 13. Det er dog herved forudsat, at erhververen ikke i forvejen har betydelige jordbesiddelser.

Efter forslaget vil tilladelse ligeledes i almindelighed kunne påregnes meddelt, når erhvervelsen sker med henblik på ikke-jordbrugsmæssig anvendelse, således f. eks. til byggeformål, til industriel anvendelse eller til udnyttelse af særlige forekomster i jorden, og den tilsigtede anvendelse sker som led i en ordnet udvikling og ikke går ud over, hvad der må anses at være en forsvarlig anvendelse af landbrugsjorden på det pågældende sted. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget § 4.

Endelig indeholder forslaget § 19 i stk. 1, nr. 3, hjemmel for landbrugsministeren til at tillade erhvervelse af landbrugsejendomme udover den i forslaget § 16 fastsatte ramme, når der foreligger særlige forhold. Omstændighederne vil i særlig grad tale for meddelelse af dispensation i tilfælde, hvor erhververen i forvejen kun har 2 mindre ejendomme, og den erhvervede ejendom skønnes med fordel at ville kunne drives sammen med disse ejendomme, men hvor sammenlægning af ejendommene enten ikke er hensigtsmæssig eller ikke for tiden kan ske, f. eks. på grund af panteforholdene eller andet, eller hvor der er tale om ejendomme, der i længere tid har været i slægtens besiddelse, eller hvor ejendommen ønskes erhvervet med henblik på senere overdragelse til et barn, der er under landbrugsuddannelse. Som eksempler på andre omstændigheder, der vil kunne tages i betragtning, kan anføres at erhververen har en særlig personlig tilknytning til den pågældende ejendom, eller at der indgår et betydeligt gavemoment i overdragelsen.

Ved udøvelsen af den landbrugsministeren tillagte dispensationsbeføjelse vil der i øvrigt blive lagt vægt på, om der er tale om jorderhvervelser, der tjener til fremme af en mere hensigtsmæssig jordfordeling eller bedre arronderingsforhold.

Ved afgørelsen af, om tilladelse bør gives, skal der ifølge forslaget § 19, stk. 2, — bortset fra de under forslaget § 19, stk. 1, nr. 1 og 2, angivne tilfælde — tages hensyn til, om der på stedet er aktuelt behov for tillægsjord til mindre landbrugsejendomme, idet tilladelsen i så fald kan betinges af, at tillægsjordsproblemet løses. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 13, stk. 5.

Til afsnit B.

Dette afsnit indeholder regler om begrænsning af selskabers, sammenslutningers og institutioners

adgang til fremtidig at erhverve landbrugsejendomme.

Til § 20.

I § 20, stk. 1, fastsættes, at selskaber, sammenslutninger og institutioner m. v. ikke uden tilladelse fra landbrugsministeren må erhverve adkomst på landbrugsejendomme eller parter i eller dele af sådanne ejendomme, medmindre ejendommen er beliggende i et område, der ved byudviklingsplan er udlagt til inderzone. Forslaget betegner i visse henseender en afvigelse fra de nuværende bestemmelser i landbrugslovens kap. II og i institutionsloven, idet selskaber m. v. hidtil frit har kunnet erhverve adkomst på landbrugsejendomme til udnyttelse til byggeformål, til industriel anvendelse eller til udnyttelse af forekomster i jorden m. v., dog med de i landbrugslovens § 9, stk. 4, og institutionslovens § 3 fastsatte begrænsninger.

Da der hverken i landbrugsloven eller i institutionsloven er foreskrevet nogen forudgående prøvelse af en erhververs formål med erhvervelsen eller af dennes samfundsmæssige betydning, har selskaber m. v. hidtil til bestemte formål i realiteten frit kunnet erhverve adkomst på landbrugsejendomme, herunder også arealer, der først på meget langt sigt vil kunne påregnes taget i brug til det påberåbte formål. Den nugældende lovgivning indeholder i øvrigt ikke noget værn imod, at der i betydeligt omfang foretages opkøb af landbrugsejendomme med henblik på jordspekulation eller værdifast kapitalanbringelse. Landbrugsejendommenes prisniveau påvirkes herved på ugunstig måde til skade for de landbrugsudøvere, der skal leve af at være landmænd, og man har på denne baggrund anset det for påkrævet, at der iværksættes en øget kontrol med selskabers erhvervelse af landbrugsejendomme med henblik på tilvejebringelse af en vis sikring af, at der ikke af selskaber m. v. foretages opkøb af jord langt ud over, hvad der må anses at dække de pågældende selskabers rimelige behov.

Som anført ovenfor vil forslaget på andre områder medføre visse lempelser i forhold til den nuværende lovgivning, idet såvel landbrugsejendomme, der er beliggende i områder, der ved byudviklingsplan er udlagt til inderzone, som jord, der ikke omfattes af landbrugspligten, fremtidigt frit vil kunne erhverves. Samtidig ophæves den i den nuværende landbrugslovs § 9, stk. 4, indeholdte bestemmelse, hvorefter der ved erhvervelse af mere end 2 landbrugsejendomme skal afgives vederlagsjord til staten.

De foreslåede bestemmelser tager i øvrigt ikke sigte på en ændring af den nuværende administrative praksis, hvorefter de hensyn, der taler for at